

1 **Carl Zuckmayer: Der Hauptmann von Köpenick. Ein deutsches Märchen in drei Akten (1931)**

2
3
4 **1.Akt / 1. Scena Zakład krawiecki szyjący mundury w Potsdamie**

5 Kapitan von Schlettow przymierza nowy mundur oficerski. Pomocnik krawiecki Wabschke obsługuje
6 go. Mimo że mundur pasuje bez zarzutu pan von Schletow kwestionuje nieprzepisowo przyszyte
7 guziki. Właściciel zakładu krawieckiego Wormser po gruntownym mierzeniu, postanawia poprawić
8 kwestionowane guziki. Podczas przymiarki do zakładu przychodzi Wilhelm Voigt, chce zapytać
9 o możliwość zatrudnienia, ale nie ma odwagi. Właściciel Wormser traktuje go jak żebrzącego
10 i wyrzuca go na ulice.

11
12 Hauptmann von Schletow probiert eine neue Uniform an. Der Zuschneider Wabschke bedient ihn.
13 Die Uniform sitzt tadellos, aber Herr von Schlettow bemängelt die Gesäßknöpfe, die nicht
14 vorschriftsmäßig sitzen. Der Ladenbesitzer Wormser kommt dazu und nach einer gründlichen
15 Untersuchung wird entschieden, dass die Knöpfe versetzt werden müssen. Zwischendurch kommt
16 Wilhelm Voigt herein und will nach einer Beschäftigung fragen, hat jedoch nicht den Mut dazu und
17 wird vom Ladenbesitzer „weggejagt“.

18
19 **1.Akt / 2. Scena Komisariat policji w Potsdam**

20 Po długoletnim pobycie w więzieniu Wilhelm Voigt postanawia prowadzić uczciwe życie. Do tego
21 potrzebne jest zameldowanie. Urzędnik policyjny nie chce wystawić mu zadanych dokumentów bez
22 zaświadczenia o pracy. Pracy nie otrzyma niestety bez zameldowania. Dla Voigta zamyka się więc
23 „błędne koło“. Nie udaje mu się załatwić tej ważnej sprawy musi opuścić biuro.

24
25 Nach einem langen Gefängnisaufenthalt versucht Wilhelm Voigt Meldepapiere zu bekommen. Der
26 Polizeibeamte verlangt von ihm einen Arbeitsnachweis, den er aber nicht ausstellen kann. So muss er
27 unverrichteter Dinge das Büro verlassen.

28
29 **1.Akt /3. Scena Biuro personalne fabryki butów**

30 Vogt jako wykształcony szewc próbuje otrzymać zatrudnienie w fabryce obuwia. Niestety nie jest
31 kandydatem, których preferuje szef personalny. Ponieważ większość swojego życia „przesiedział“ w
32 więzieniu nie odbył służby wojskowej. Jest to wystarczający powód aby odmówić mu zatrudnienia.
33 Voigt sucht als gelernter Schuster eine Arbeit bei der Schuhfabrik zu bekommen. Da er aber nie
34 „gedient“ hat, weil er im Gefängnis saß, hat er kein Glück und wird auch dort rausgeworfen.

35
36 **1.Akt / 4. Scena Kawiarnia „National“**

37 Wilhelm Voigt z kolegą Kalle siedzi wygodnie przy stoliku w podejrzanym lokalu i targuje się o cenę
38 pewnej „damej“. Przy sąsiednim stoliku siedzą Herr von Schletow (w cywilnym garniturze) i Dr.
39 Jellinek asystent szpitala Charité. Nagle pojawia się mocno pijany Grenadier z kolegą. Dochodzi do
40 bijatyki, przywołany policjant aresztuje zamieszanych von Schletow i Grenadiera.

41
42 Wilhelm Voigt und sein Freund Kalle sitzen gemütlich am Tisch eines zweifelhaften Lokals und
43 handeln den Preis einer „Dame“ aus. Am anderen Tisch sitzen Herr von Schlettow (in Zivil) und Dr.
44 Jellinek, Assistent in der Charité (Krankenhaus). Plötzlich tritt ein betrunkenener Grenadier mit einem
45 Freund in das für Soldaten verbotene Lokal ein. Es kommt zu einer Schlägerei und ein
46 herbeigerufener Schutzmann verhaftet von Schlettow und den Grenadier.

47
48
49
50 **1.Akt / 5. Scena W domu von Schletow**

1 Po zenującej sytuacji w kawiarni National Herr Schletow czuje sie zmuszonym zakończyć karierę
2 wojskowa i zegna swego adiutanta Delzeit. Zamówiony mundur, który w tym momencie zostaje mu
3 dostarczony nie bedzie mu potrzebny, wiec oddaje go z powrotem.

4
5 Nach der peinlichen Situation im Cafe National sieht sich Herr Schlettow gezwungen, seine
6 militärische Karriere zu beenden und verabschiedet sich von seinem Burschen Deltzeit. Die gerade
7 gelieferte neue Uniform kann er nicht mehr gebrauchen, er gibt sie Wabschke zurück.

8
9 **1.Akt / 6. Scena** **Zakład krawiecki szyjący mundury w Potsdamie**

10 Burmistrz miasta Köpenik pan Obermüller zamawia nowy mundur. Ponieważ mundur powinien być
11 gotowy w bardzo krótkim czasie, krawiec Wormser proponuje mu mundur oddany przez von
12 Schletow. Konieczny są male poprawki, które powinny być gotowe na czas.

13
14 Der Bürgermeister von Köpenick, Herr Obermüller, bestellt eine neue Uniform. Weil er sie sehr eilig
15 braucht, bietet man ihm die zurückgegebene Uniform vom Herrn von Schlettow an. Die muss
16 allerdings ein wenig geändert werden...

17
18 **2.Akt / 1. Scena** **W domu u rodziny Hoprecht**

19 Wilhelm Voigt odwiedza siostrę Marie. Rodzeństwo nie widziało sie wiele lat. Pani Hoprecht pragnie
20 przedstawić brata swemu mężowi. Pan domu jest bardzo gościnnie i proponuje szwagrowi zatrzymać
21 sie w jego domu do czasu aż znajdzie cos własnego. Pan Hoprecht opowiada o spodziewanym
22 awansie wojskowym.

23
24 Wilhelm Voigt besucht seine Schwester Marie. Die Geschwister haben sich jahrelang nicht gesehen.
25 Frau Hoprecht möchte Wilhelm ihrem Mann vorstellen. Der Hausherr ist sehr freundlich, bietet ihm
26 an zu bleiben, bis er eine eigene Anstellung hat. Hoprecht erzählt seinem Schwager von einer
27 militärischen Beförderung, die er erwartet.

28
29 **2.Akt / 2. Scena** **W domu burmistrza Obermüler**

30 Pann Obermüler wybiera sie na manewry, ale mundur nie został jeszcze dostarczony. Zona próbuje w
31 środku nocy telefonicznie wyjaśnić, gdzie podziewa sie obiecany mundur. Niestety nie udaje sie jej
32 uzyskać polaczenia. Stary mundur niestety nie pasuje jest zbyt ciasny. Wszyscy są bardzo nerwowi.
33 W ostatniej chwili, gdy sytuacja wydaje sie beznadziejna przybywa krawiec Wabschke z nowym
34 mundurem. Pan Obermüler może spokojnie na manewry.

35
36 Herr Obermüller muss zum Kaisermanöver, seine neue Uniform ist jedoch noch nicht geliefert
37 worden. Seine Frau versucht, den Schneidermeister Wormser telefonisch zu erreichen. Da es aber
38 mitten in der Nacht ist, kann sie ihn nicht erreichen. Weil die alte Uniform nicht mehr passt, sind alle
39 nervös und verzweifelt. In letzter Minute kommt Wabschke mit der neuen Uniform, sodass der
40 Bürgermeister ins Manöver fahren kann.

41
42 **2.Akt / 3. Scena** **W pokoju chorej dziewczynki**

43 Wilhelm Voigt siedzi przy łóżku chorej dziewczynki, czyta jej ulubione bajki. W tym czasie
44 przychodzi posłaniec z listem. Treść listu jej dla niego druzgocąca : musi opuścić Berlin.

45
46 Wilhelm Voigt sitzt am Krankenbett eineskranken Mädchens und unterhält sich mit ihm. Das
47 Mädchen bittet ihn, ihm aus einem Märchenbuch vorzulesen. Während er vorliest, kommt ein Bote
48 mit einem Brief, indem steht, dass er ausgewiesen wird.

49
50 **2.Akt/ 4. Scena** **W domu u rodziny Hoprecht**

1 Pani Hoprecht oczekuje męża wracającego z manewrów. Ma dla niego smutna wiadomość : chora
2 dziewczynka która mieszkała w ich domu niestety zmarła. Pan Hoprecht ma również niewesołą
3 wiadomość, nie otrzymał spodziewanego awansu. Voigt wraca z pogrzebu dziewczynki. Jest
4 przygnębiony z powodu śmierci dziewczynki ale również z powodu konieczności opuszczenia
5 Berlina. Bez pracy i zameldowania nie ma dla niego przyszłości.

6
7 Frau Hoprecht wartet auf ihren Mann, der vom Manöver nach Hause zurückkommen soll. Sie muss
8 ihm die traurige Nachricht überbringen, dass das kranke Mädchen gestorben ist. Auch er hat
9 schlechte Nachrichten, er wurde nämlich beim Militär nicht befördert. Wilhelm Voigt kommt von der
10 Beerdigung zurück. Er ist traurig wegen des Mädchens. Zudem ist ihm bewusst, dass er nicht länger
11 bleiben darf. Ohne Aufenthaltserlaubnis und Arbeit gibt es keine Zukunft für ihn.

12
13 **3.Akt / 1. Scena** **Sklep z kostiumami**

14 Wilhelm Voigt kupuje kostium, używany mundur kapitana.

15
16 Wilhelm Voigt kauft eine gebrauchte Hauptmannsuniform.

17
18 **3.Akt / 2. Scena** **Dworzec kolejowy w Berlinie**

19 Podczas gdy dwaj pracownicy kolei spacerują po stacji kolejowej, przebiera się Voigt w toalecie
20 dworcowej w mundur kapitana.

21
22 Während zwei Bahnbeamten auf dem Bahnhof spazieren und sich unterhalten, zieht Herr Voigt in
23 einem WC die neu gekaufte Uniform an.

24
25 **3.Akt / 3. Scena** **Przed ratuszem w Köpenick**

26 Wilhelm Voigt zajmuje przemocą z pomocą zatrzymanych na ulicy żołnierzy ratusz w Köpenick.

27
28 Wilhelm Voigt besetzt als Hauptmann mit einigen Soldaten, die er auf der Straße aufgelesen hat, das
29 Rathaus von Köpenick.

30
31 **3.Akt / 4. Scena** **Biuro burmistrza Obermüller**

32 Voigt aresztuje burmistrza Obermüller i skarbnika miasta Köpenick Rosenkranz. Zamiarem Voigta jest
33 otrzymanie paszportu. Niestety popełnił błąd. Biuro paszportowe nie znajduje się w Köpenick ale w
34 biurze powiatowym. Voigt zabiera więc tylko pieniądze z kasy miasta.

35
36 Der Bürgermeister und der Stadtkämmerer Rosencrantz werden vom Hauptmann verhaftet und nach
37 Berlin abtransportiert. Voigt möchte einen Pass haben, aber den gibt es nur auf dem Landratsamt. So
38 nimmt er nur das Geld aus der Stadtkasse an sich.

39
40 **3.Akt / 5. Scena** **Biuro policji w Berlinie**

41 Voigt stawia się dobrowolnie w biurze policji, opowiada jak doszło do zajęcia ratusza w Köpenick.
42 Prosi by pozwolono mu zobaczyć siebie w mundurze kapitana w lustrze. Widok ten rozbawia
43 wszystkich i wybuchają głośnym śmiechem. Nawet cesarz uznaje akcje Voigta za dowcipną.

44
45 Voigt stellt sich den Polizeibehörden. Selbst der Kaiser hat über seine Tat gelacht. Voigt erzählt, wie
46 es zur Besetzung des Rathauses kam. Er bittet darum, sich noch einmal als Hauptmann im Spiegel
47 sehen zu dürfen, woraufhin alle lachen.

48
49